

FROM VICTIM DIASPORA TO TRANSBORDER
CITIZENSHIP?

Diaspora formation and transnational relations among Kurds
in France and Sweden

Khalid Khayati

Academic dissertation

Academic dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy in at Linköping
University to be publicly defended on Thursday 5 June 2008 at 10.15 in K1, Kåkenhus,
Campus Norrköping

Abstract

This study is a comparative exploration of an ongoing process of change from a mono-dimensional, victim-related Kurdish diasporic identity to a more modulated, dynamic and active form of it among Kurds in the Marseille region in France and the Stockholm region in Sweden. The study goes beyond the experience of pain and trauma and the sense of victimhood in order to depict a multitude of other diasporic situations and trajectories such as institutional and transnational arrangements, *assabiyya* networks, "on air" and cyberspace "online" involvements, cultural and literary activities, and so forth, which are necessary elements for the development of the practice of transborder citizenship among diasporan Kurds in the two countries.

The study argues that the Kurds in France and Sweden have conceived different diasporic discourses and at the same time have chosen different modes of action. Due to their uniform social background and the exclusionary French political environment, the Kurds in the region of Marseille maintain a tangible victim diaspora discourse and limited practice of transborder citizenship. As the Kurds in Sweden are socially and politically diversified, and as they live in the more favorable Swedish political environment, they maintain not only a flexible diaspora discourse but also a more highly developed practice of transborder citizenship than the Kurds in the Marseille region.

Keywords: diaspora, Kurds, France, suburbs (*banlieues*), integration, Sweden, immigration, transborder citizenship, *assabiyya*, transnationalism, social exclusion, discrimination, segregation, ethnography, cyberspace, long-distance nationalism.

Department of Social and Welfare Studies
Linköpings University, SE-581 83 Linköping, Sweden

ISBN 978-91-7393-884-6 ISSN 0282-9800

FROM VICTIM DIASPORA TO TRANSBORDER
CITIZENSHIP?

Diaspora formation and transnational relations among Kurds
in France and Sweden

Khalid Khayati

Akademisk avhandling

som för avläggande av filosofie doktorsexamen vid Linköpings universitet kommer att
offentligt försvaras i sal K1, Kåkenhus, Campus Norrköping, torsdagen den 5 juni
2008, kl. 10.15

Abstract

Denna avhandling är en komparativ undersökning av pågående förändringsprocesser bland kurder i Marseillesregionen i Frankrike och Stockholmsregionen i Sverige. I fokus står skiftet från en endimensionell och offerrelaterad kurdisk diasporisk identitet mot en mer sammansatt och aktiv. Studien går bortom entydiga erfarenheter av smärta, trauma och offerkänsla i syfte att lyfta fram en rad andra diasporiska situationer och företeelser såsom institutionella och transnationella formationer, *assabiyya* nätverk, "on air" och "online" verksamheter, kulturella och litterära aktiviteter osv., som samtliga är centrala element när det gäller att upprätthålla ett gränsöverskridande medborgarskap bland diasporiska kurder i de bägge länderna. Studien vidhåller dessutom att kurder i både Sverige och Frankrike på olika sätt är utsatta för diskriminering och socialt utanförskap.

Avhandlingen visar hur kurder i Frankrike och Sverige utvecklar olika diasporiska diskurser och handlingsmönster. Beroende på en relativt likartad social bakgrund och på den exkluderande politiska miljö som finns i Frankrike så upprätthåller kurderna i Marseillesområdet en påtagligt offerrelaterad diasporisk diskurs. Samtidigt är framväxten av ett gränsöverskridande medborgarskap här starkt begränsad. Eftersom kurderna i Sverige är dels jämförelsevis socialt och politiskt diversifierade och dels vistas i en mer gynnsam politisk miljö upprätthåller de inte bara en mer flexibel diasporisk diskurs än kurder i Marseillesområdet. De har också utvecklat ett mer långtgående gränsöverskridande medborgarskap.

Nyckelord: diaspora, kurder, Frankrike, förorter (*banlieues*), integration, Sverige, immigration, gränsöverskridande medborgarskap, *assabiyya*, transnationalism, social exkludering, diskriminering, segregation, etnografi, cyberspace, långdistans nationalism.

Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier
Linköpings universitet, 58183 Linköping, Sverige

ISBN 978-91-7393-884-6 ISSN 0282-9800